

Hvordan være en god lege for dem som er fratatt friheten?

**Sivilombudsmannens menneskerettighetsseminar
26. oktober 2017**

Christer Mjåset

DEN NORSKE LEGEFORENING

Innhold

- Hva er vårt utgangspunkt
- Legens rolle ved politiarrest
- Legens rolle i fengselshelsetjenesten
- Menneskerettslige og etiske dilemmaer

DEN NORSKE LEGEFORENING

100 år 1919-2019

WMA DECLARATION OF GENEVA

Adopted by the 2nd General Assembly of the World Medical Association, Geneva, Switzerland, September 1948

and amended by the 22nd World Medical Assembly, Sydney, Australia, August 1968

and the 35th World Medical Assembly, Venice, Italy, October 1983

and the 46th WMA General Assembly, Stockholm, Sweden, September 1994

and editorially revised by the 170th WMA Council Session, Divonne-les-Bains, France, May 2005

and the 173rd WMA Council Session, Divonne-les-Bains, France, May 2006

and amended by the 68th WMA General Assembly, Chicago, United States, October 2017

The Physician's Pledge

AS A MEMBER OF THE MEDICAL PROFESSION:

I SOLEMNLY PLEDGE to dedicate my life to the service of humanity;

THE HEALTH AND WELL-BEING OF MY PATIENT will be my first consideration;

I WILL RESPECT the autonomy and dignity of my patient;

I WILL MAINTAIN the utmost respect for human life;

I WILL NOT PERMIT considerations of age, disease or disability, creed, ethnic origin, gender, nationality, political affiliation, race, sexual orientation, social standing or any other factor to intervene between my duty and my patient;

I WILL RESPECT the secrets that are confided in me, even after the patient has died;

Våre egne etiske regler

- ***«En lege skal verne menneskets helse. Legens skal helbrede, lindre og trøste. Legen skal hjelpe syke til å gjenvinne sin helse og friske til å bevare den. Legen skal bygge sin gjerning på respekt for grunnleggende menneskerettigheter, og på sannhet og rettferdighet i forholdet til pasient og samfunn».***

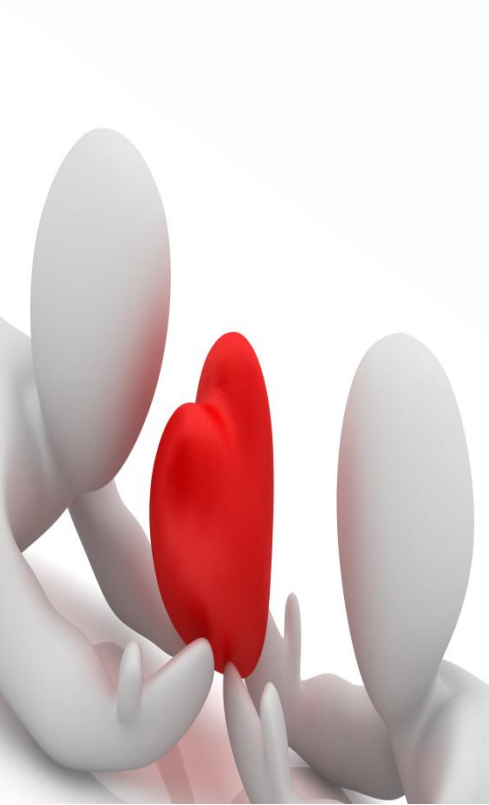
Etiske regler for leger § 1

DEN NORSKE LEGEFORENING

Menneskerettslige og etiske dilemmaer

- Samme rett til fysisk og psykisk helsevern
- Klare roller – åpenhet og tydelighet
- Dobbel lojalitet
- Taushetsplikt

*Både selve frihetsberøvelsen og
helsetilbudet kan representere
risikofaktorer for umenneskelig
behandling.*

DEN NORSKE LEGEFORENING

www.sivilombudsmannen.no

Bildetekst: Sivilombudsmannen.no

Helsetjeneste til innsatte i fengsel

- Tilbudet skal være likeverdig som for øvrig befolkning
- Sammensatt behov – rus, psykiatri, somatikk og selvpoplevd dårlig helse
- Taushetsplikt og samarbeid
- Forsvarlig samhandling mellom helse og kriminalomsorg

DEN NORSKE LEGEFORENING

Den norske legeforening og Kriminalomsorgen

Leger kan ikke nekte noen helsetjeneste

At one point, the staff at a hospital refuse to attend to him for lack of documents.

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 Oslo

Deres ref:

Vår ref: 14/4133

Dato: 26.09.2017

Tegneserie med lege som nekter asylsøker uten dokumenter medisinsk behandling

Legeforeningen er gjennom media blitt kjent med at Justis- og beredskapsdepartementet har tatt initiativ til og finansiert en kampanje for å hindre at flyktninger og migranter legger ut på en reise til ingen nytte. Legeforeningen reagerer på at en av tegningene viser en lege som sier til en person at personalet på sykehuset vil nekte han behandling fordi han mangler dokumenter. Dette er brudd på Legeforeningens egne etiske regler og internasjonale deklarasjoner som gjør det klart at leger skal behandle alle likt uansett bakgrunn.

Første setning i §1 i Legeforeningens etiske regler lyder: "En lege skal verne menneskets helse. Legen skal helbrede, lindre og trøste. Legen skal hjelpe syke til å gjenvinne sin helse og friske til å bevare den." Declaration of Geneva vedtatt i Verdens legeforening (WMA) sier blant annet: The health and well-being of my patient will be my first consideration.

Ovennevnte forhold er årsak til at Legeforeningen har engasjert seg i arbeidet for å sikre også personer uten lovlig opphold adgang til helsehjelp fra norsk helsetjeneste. Legeforeningen mener framstillingen av legen som nekter pasienten behandling, er svært uheldig som informasjonsformidling fra offentlige myndigheter. Det bryter med Legeforeningens verdier og politikk og kan føre til et brudd på den tilliten alle pasienter skal ha til en lege. Vi ber derfor om korrigerende av det bildet som nå er skapt.

Med hilsen
Den norske Lægeforening

Marit Hermansen
president

Geir Riise
generalsekretær

Barn i fengsel

- Barn skal ikke fengsles
- Barn uten oppholdstillatelse skal ikke behandles annerledes enn norske barn når det gjelder fengsling eller internering

Bevissthet om legerollen

Etiske regler for leger §2

- Legen skal ivareta den enkelte pasients interesse og integritet
- Legen har ulike roller som behandler, sakkyndig og forvalter av velferdsgoder
- For å gjøre en god jobb i feltet er en egen kompetanse avgjørende